

20. januar 2023



Russisk naturgas kan erstattes af CO₂-neutral dansk biogas

- Invasionen af Ukraine har vist, at energipolitik er sikkerhedspolitik. Om bare 5 år kan danskproduceret grøn biogas have fortrængt al russisk naturgas fra det danske gasnet, uden nye støtteordninger.
- Biogas er klimaneutralt og kan reducere Danmarks udledninger markant, herunder landbrugets udledninger ved at omdanne restprodukter til grøn energi
- Hvis Danmark skal sikre et 100 pct. fossilfrit dansk gasforbrug, der gør os uafhængig af Rusland og bidrager til den grønne omstilling, kræves en fortsat udbygning af den danske biogasproduktion

Konkrete policyforslag der kan bidrage til uafhængighed af fossil naturgas:

- 1) Allerede besluttede biogasudbud fremrykkes til 2023-2024.
- 2) Den grønne skattereform bør sikre, at virksomheder kan opnå CO₂-afgiftsrefusion, når de køber ustøttet biogas leveret via gasnettet.
- 3) CO₂-afgift i landbruget bør indrettes, så landbruget kan få fradrag, når husdyrgødning afmetaniseres i biogasanlæg og dermed ikke skader klimaet.
- 4) CO₂-fortrængningskravene til den tunge transport bør øges, så vi mindsker transportsektorens udledninger, og vi undgår CO₂-lækager ind i Danmark.

Biogas er klimaneutral energi, der gør os uafhængig af Rusland og bidrager til den grønne omstilling

Biogas er en CO₂e-neutral energikilde, der kan erstatte fossil naturgas. Biogas produceres på biogasanlæg, hvor organisk restmateriale som fx madaffald, halm og gødning fra husdyrproduktion nedbrydes (afgasses), så der dannes gas, som kan bruges som erstatning for fossile energikilder.

Under denne proces nedbrydes ca. halvdelen af kulstoffet, hvilket efterlader en mængde afgasset biomasse, som kan anvendes til grøn gødning på markederne. Herved sikres en recirkulering af næringsstofferne.

CO₂e-neutral biogas dækkede i 2022 35 pct. af det danske gasforbrug, men vil allerede fra 2027 kunne udfase den fossile naturgas, så 100 pct. af gasforbruget dækkes af biogas. Dermed kan biogassen bidrage til at løse to store samfundsudfordringer: Bidrage til den grønne omstilling af vores energisektor og understøtte dansk forsyningssikkerhed ved at gøre Danmark uafhængig af russisk naturgas.

Ad 1) Fremryk allerede aftalte puljer til udvidelse af biogas

I SVM-regeringens regeringsgrundlag fremgår det, at regeringen ønsker at øge produktionen af biogas, så Danmark hurtigere kan fortrænge russisk naturgas¹. Herunder så vidt det er muligt at fremrykke de aftalte udbud, som et bredt flertal af Folketingets partier vedtog i juni 2020 i *klimaaf tale for energi og industri*². I aftalen afsættes der hvert år fra 2024 til 2030 støttepuljer til biogas, der skal bidrage til at øge produktionen og dermed nedbringe Danmarks samlede CO₂e-udledninger. Ved at fremrykke de allerede aftalte

¹ [Ansvar for Danmark – Det politiske grundlag for Danmarks regering](#), s. 32

² <https://fm.dk/media/18085/klimaaf tale-for-energi-og-industri-mv-2020.pdf>

støttepuljer kan der produceres biogas til at gøre Danmark uafhængig af fossil naturgas allerede fra 2027. I tillæg er det muligt at opnå betydelige klimagevinster og reducere Danmarks udledninger med ca. 0,7 mio. ton CO₂e alene i 2025, hvor det med de nuværende planer kun reduceres med 0,3 mio. ton CO₂e i 2025. Grundet gasprislåget i udbudsordningen opnår stæen en besparelse ved fremrykningen. Dansk Industri samt Landbrug og Fødevarer foreslår også at fremrykke puljerne.^{3,4}

Ad 2) Grøn skattereform bør understøtte industriens brug af CO₂e-neutral biogas

Den tunge industri kan ikke som andre produktionsvirksomheder elektrificere sine energibehov, men er fortsat i høj grad afhængig af gas. For at nå klimamålene og sikre dansk energiuafhængighed bør industrien udskifte kul, olie og naturgas med danskproduceret CO₂e-neutral biogas.

Denne omstilling kan understøttes ved at aftaleparterne bag første del af den grønne skattereform sikrer, at virksomheder får mulighed for at få refunderet CO₂e-afgiften, hvis de kan dokumentere, at de har fået leveret **ustøttet biogas** via gasnettet. En CO₂e-afgiftsrefusion vil gøre ustøttet biogas mere konkurrencedygtig og dermed mere attraktiv for virksomhederne at benytte.

Ad 3) Flere landbrug skal omdanne gødning til grønne energikilder

Landbruget står for over 30 pct. af Danmarks samlede CO₂e-udledninger. Biogas kan reducere metanudledningerne fra landbrugets husdyrgødning med 70 pct. hvis al husdyrgødning afgasses optimalt, vil det spare klimaet for drivhusgasser svarende til over 3 mio. tons CO₂e om året, heraf halvdelen i landbruget. På den måde skifter gyllen fra at være et klimaproblem til en energiressource, der kan erstatte fossile brændsler.

I de kommende forhandlinger om en den grønne skattereform for landbruget, bør det derfor sikres at landbruget kan få refunderet en del af CO₂e-afgiften, når husdyrgødning tilføres et biogasanlæg. På den måde at øges incitamentet til at producere bæredygtig energi fra husdyrgødningen.

Ad 4) Øgede krav til den tunge transport skal modvirke CO₂e-lækage ind i Danmark

En af de største CO₂e-udledende sektorer er den tunge transport, hvor teknologien endnu ikke er tilstrækkelig moden til at blive elektrificeret i det nødvendige omfang. Ved at omdanne restprodukter fra landbruget i biogasanlæg kan halvdelen af den tunge transports energibehov i 2030 dækkes af ustøttet biogas. Dette vil give en årlig CO₂e-reduktion i transporten på ca. 1 millioner ton CO₂e.

For at sikre en øget brug af biogas i den tunge transport er der behov for både at forhøje og skærpe CO₂e-fortrængningskravet, der kun er det halve af kravet i Tyskland. Det betyder, at der i Danmark er et markant højere CO₂e-aftryk fra den benzin og diesel, som benyttes i den tunge transport, end der er i vores nabolande. Dette giver en stigende negativ CO₂e-lækage, ind i Danmark. Konkret bør CO₂e-fortrængningskravet skærpes så der stilles krav om indregning af EU's ILUC-krav, som lægger et loft over andelen af de såkaldte 1. generations biobrændstoffer, der er mindre CO₂e-effektive end 2. generations biobrændstoffer. Alene ustøttede biobrændstoffer kan opfylde CO₂ fortrængningskravet iht. EU

³ <https://www.danskindustri.dk/globalassets/billedarkiv/kampagnesites/gron-energi/roadmap-til-100-pct-gron-energi.pdf?v=220927> s. 20

⁴ <https://lf.dk/aktuelt/nyheder/2022/september/udspil-fra-lf-fra-bureaukrati-til-klimahandling>